

[Ministeren for Grønland.]

nævnte lønindtægter er der tillagt bestillingsmænd, der fungerer som udstedsbestyrere, fri bolig, idet der i den anførte lønindtægt er fradraget det beløb, som en bestillingsmand skal betale for tjenestebolig.

Jeg må indskyde, når jeg nævner disse tal, at indtægten er skattefri. Udstedsbestyrerne har selvfølgelig en vis risiko i forbindelse med udhandlingen, men også det er der tænkt på, idet der ud over den nævnte indtægt er tillagt udstedsbestyrerne svindingsprocenter, som varierer efter varernes art, men som i 1955 for samtlige udsteder under ét har svaret til ca. 0,8 pct. af den samlede omsætning. Det må desværre erkendes, at der findes udstedsbestyrere, som i forbindelse med deres virksomhed har pådraget sig gæld til Handelen, men jeg vægrer mig ved at tro, at dette skyldes aflønningsforholdene.

Det ærede medlems omtale af de grønlandske lønningsproblemer interesserede mig selvfølgelig meget. Disse spørgsmål er slet ikke ukendte for mig. De har været et ofte omtalt emne overalt, hvor jeg kom frem på mine rejser. Jeg vil i denne forbindelse gøre opmærksom på, at de overenskomster, der blev afsluttet i Grønland i sommer for de faglærte og ufaglærte arbejdere, for sømændene og for handels- og kontormedhjælperne, nu skulle have skabt tilfredsstillende forhold for disse lønmodtagere, og jeg vil benytte lejligheden til at takke det ærede medlem hr. Carl P. Jensen for den udmærkede indsats, han ydede i forbindelse med disse forhandlinger og ved tilvejebringelsen af disse overenskomster. Det kommer altså egentlig ikke som nogen overraskelse for mig, at det ærede medlem hr. A. Lyngé gjorde sig til talsmand for, at en revision af bestillingsmændenes lønninger ikke kan vente, til lønningskommissionen har afsluttet sit arbejde. Jeg vil indskrænke mig til at sige, at jeg har foranlediget, at bestillingsmændenes repræsentanter nu er på vej herved og vil få lejlighed til at forelægge deres lønningsproblemer for lønningskommissionen i løbet af kort tid. Det må vel herefter være naturligt, at vi lader spørgsmålet ligge under alle omstændigheder, indtil disse forhandlinger har fundet sted.

I øvrigt vil jeg endnu en gang gentage, hvad jeg tidligere har sagt også fra denne talerstol, når de grønlandske lønninger er blevet kritiseret: princippet for aflønning af den grønlandske lønmodtager har i de senere år været, at der skal gives en løn, der stort set muliggør en levefod, der svarer til den, der her i landet gives folk, der udfører tilsvarende arbejde. Jeg forstår på det ærede medlems tale, at han er af samme opfattelse. Når det ofte fra grønlandsk side hævdes, at reallønnen ikke er den samme som henede, skyldes det sikkert bl. a., at man i Grønland ikke er tilstrækkelig klar over betydningen af skattefriheden, ligesom man heller ikke på rette måde vurderer de udgifter, som folk i tilsvarende lønningsklasser har her i landet til husleje, forsikringer, transport o. lign., alt sammen ting, som jeg ved de sidste forhandlinger i Godthåb har fremhævet over for bestillingsmændenes repræsentanter.

Til det ærede medlems udtalelser om de vanskelige vandforsyningsforhold vil jeg kun sige, at staten jo har investeret og fortsat agter at investere særdeles store penge midler i anlæg, der muliggør en udvidet og mere hygiejnisk vandforsyning; men under de eksisterende naturhold vil det selvsagt være ganske umuligt på alle pladser at skabe tilfredsstillende vandforsyning.

Med henblik på muligheden for at begrænse trawlfiskeriet anbefalede det ærede medlem et af landsrådet fremsat forslag til en udvidelse af søterritoriet. Jeg kan godt tilsige en velvillig behandling af denne sag, men gør dog opmærksom på, at et af forsvarsministeriet nedsat udvalg for nylig har afgivet en betænkning, der også indeholder forslag til en væsentlig udvidelse af det grønlandske søterritorium. Det vil måske nok af internationale hensyn volde vanskeligheder fuldt ud at imødekomme landsrådets ønsker, som er mere vidtgående end udvalgets forslag.

Med hensyn til de omtalte planer om bygning af en transithavn i Grønland for omladning af malm kan jeg på nuværende tidspunkt kun sige, at sagen endnu er på et rent forberedende stadium, og at egentlige forhandlinger endnu ikke er påbegyndt. Jeg har dog haft lejlighed til under min sidste rejse deroppe at tale med repræsentanter for den amerikanske koncern, og